

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΛΛΗΝΗΣ

Η «ΚΛΑΣΙΚΗ» ΑΡΜΟΝΙΑ ΣΤΟ ΠΙΑΝΟ

Ξεκινώντας από την σύνδεση I – IV – V – I

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Μια προσπάθεια να παίξει ο μαθητής όλα τα βασικά κεφάλαια της αρμονίας μέσα από την σύνδεση: ΤΟΝΙΚΗ – ΥΠΟΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑ – ΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑ - ΤΟΝΙΚΗ

Απόστολος Σ. Σιόντας
apsiontas@sch.gr

Η κλασική σχολική αρμονία

«Ξεκινώντας» από την σύνδεση I – IV – V – I

Οι παρούσες σημειώσεις έχουν σκοπό να βοηθήσουν τον μαθητή του πιάνου να προχωρήσει πέρα από την βασική σύνδεση που διδάσκουμε στο μάθημα του υποχρεωτικού πιάνου και να καλύψει σχεδόν όλη την ύλη της σχολικής αρμονίας.

Έγινε προσπάθεια όλο το υλικό να βασίζεται στην σύνδεση ΤΟΝΙΚΗ-ΥΠΟΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑ-ΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑ-ΤΟΝΙΚΗ και επαγωγικά να παρουσιασθούν οι περισσότερες συγχορδίες και τα διάφορα θέματα της αρμονίας.

Χάριν συντομίας δεν υπάρχουν καθόλου σχόλια – πέραν από κάποιες μονολεκτικές οδηγίες- αλλά είναι στην του διδάσκοντα να εξηγήσει με όσα σχόλια απαιτούνται την κάθε σύνδεση.

Η διάταξη της ύλης είναι αυτή που διδάσκετε στην τριετή κύκλο σπουδών της αρμονίας στα περισσότερα μουσικά ιδρύματα της χώρας.

Τα ύλη της Α' αρμονίας είναι μέχρι το παράδειγμα 10, η Β' αρμονία από το 11 – 26 (συγχορδίες με 7η, 9η, & μεταρτοπίες) και η Γ' αρμονία από το 26-41 («αλλοιωμένες» συγχορδίες & ξένοι φθόγγοι)

Η αρίθμηση των παραδειγμάτων μετά την υπ' αριθμόν 10 γίνεται με δύο αριθμούς που χωρίζονται με μια τελεία. Ο δεύτερος αριθμός (που είναι από το 1 έως το 10) αντιπροσωπεύει την σύνδεση στην οποία στηρίζετε η άσκηση. Π.χ. οι συνδέσεις με την αρίθμηση: 11.1, 12.1, 18.1, 20.1, 27α.1, 27β.1 είναι όλες βασισμένες στην 1η άσκηση

Προτείνω οπωσδήποτε ο μαθητής να έχει τετράδιο στο οποίο **θα γράφει τις συνδέσεις σε διάφορες κλίμακες** ξεκινώντας από ένα σημείο αλλοίωσης και θα προχωρήσει και σε περισσότερα ανάλογα με την πρόοδό του.

Η διδασκαλία μάλλον γίνεται με την σειρά που παρουσιάζονται οι συνδέσεις χωρίς όμως να αποτελεί κανόνα. Π.χ. μπορεί ο μαθητής χωρίς να έχει προχωρήσει πέραν από τις πρώτες συνδέσεις, να ασχοληθεί με τους ξένους φθόγγους, ή αφού παίξει την συγχορδία της II βαθμίδας να ασχοληθεί αμέσως μετά με την Ναπολιτάνικη κ.ο.κ

Τα περισσότερα παραδείγματα αλλά ιδιαίτερα αυτά με τους ξ.φ. μπορούν να αντικατασταθούν με άλλα, τα οποία καλό είναι να προκύπτουν αβίαστα από το **μάθημα της ημέρας**.

Τέλος όλες οι συνδέσεις μπορούν να προσαρμοσθούν μόνο για το αριστερό χέρι με το δεξί να παίζει κάποια μονόφωνη μελωδική γραμμή.

2η Δοκιμαστική έκδοση

Κηφισιά 5/11/2019

Απόστολος Σιόντας

απο το I -IV - V -I στο

1

I IV V I

2

I ii⁶ V I

ευθεία κίνηση μεταξύ I και II !! II - V αντίθετη κίνηση

3

I ii⁶ i⁴ V I

η συγχορδία της II προ της I με 6/4 ποτέ σε θέση 5ης στο ισχυρό, το διάστημα της 4ης με πλάγια ή αντίθετη

4α

I ii⁶ V vi

Απατηλή, η VI με δυο τρίτες

4β

I ii⁶ i⁴ V vi

Η αρχική σύνδεση με χρήση του διαβατικού 6/4 με κατάληξη σε μισή πτώση (V)

5α

I V_4^6 I_3^6 IV i_4^6 IV_3^6 V

Η ίδια σύνδεση σε άλλες θέσεις

5β

I V_4^6 I_3^6 IV i_4^6 IV_3^6 V

5γ

I V_4^6 I_3^6 IV i_4^6 IV_3^6 V

5δ

I V_4^6 I_3^6 IV i_4^6 IV_3^6 V

5ε

I V_4^6 I_3^6 IV i_4^6 IV_3^6 V

Με χρήση της III ως αντικαταστάτριας της I

6

Musical notation for exercise 6, showing a sequence of chords in treble and bass clefs. The chords are: I, iii, IV, V, I, I.

I iii IV V I I

Με χρήση της VII6 ως αντικαταστάτριας της V

7

Musical notation for exercise 7, showing a sequence of chords in treble and bass clefs. The chords are: I, vii⁶, I⁶, IV, vii⁶, I.

I vii⁶ I⁶ IV vii⁶ I

Σε πηδήματα 4ης, 5ης χρήση της α αναστροφής

8

Musical notation for exercise 8, showing a sequence of chords in treble and bass clefs with melodic lines. The chords are: V, I⁶, V⁴, I, IV⁶, V, I⁶.

V I⁶ V⁴ I IV⁶ V I⁶

ΘΕΜΑ Νο1

9α

Musical notation for exercise 9a, showing a sequence of chords in treble and bass clefs. The chords are: I, V⁴, I⁶, IV, I⁴, IV⁶, V, vi, V, I⁶, ii, I⁴, V, I, IV⁴, I.

I V⁴ I⁶ IV I⁴ IV⁶ V vi V I⁶ ii I⁴ V I IV⁴ I

ΘΕΜΑ Νο2

9β

Musical notation for exercise 9b, showing a sequence of chords in treble and bass clefs. The chords are: V, I⁶, V⁴, I, V³, I, IV⁶, V, vi, V, I⁶, ii⁶, I⁴, V, I, IV⁴, I.

V I⁶ V⁴ I V³ I IV⁶ V vi V I⁶ ii⁶ I⁴ V I IV⁴ I

Αλυσίδες

πρότυπο 1η επανάληψη 2η επανάληψη

10α

κατάληξη

I IV II V III VI IV II V I

Αριστερόστροφα στον κύκλο

10β

I IV VII III VI II V I

Δεξιόστροφα στον κύκλο

10γ

I V II VI III VII IV I

η "σακόν" του Πάχεμπελ

10δ

κατάληξη

I V VI III IV I II V I

11.1

I IV V⁷ I

Η βασική σύνδεση με διαβατική 7η και V⁷

12.1

I ⁷ IV V⁷ I

II7-V7 σε διάφορες θέσεις

13.2

I ii⁴ V⁷ I I ii⁵ V₂ I₃ I₂ ii³ V₂ I

Απατηλή, η VI με δυο τρίτες

V7 πλήρης

14.4α

I ii³ V⁷ vi

14.4β

I ii³ i₄ V vi

Συγχορδίες με 7η σε αλυσίδες

15.10β

I^7 IV^4_3 $VII^7 III^4_3$ $VI^7 II^4_3$ $V^7 I^4_3$ $IV^7 VII^4_3$ $III^7 VI^4_3$ $II^7 V^4_3$ I^7

16.10β

σε άλλη κατάσταση

I^6_5 IV^4_2 VII^6_5 III^4_2 VI^6_5 II^4_2 V^6_5 I^4_2

κτλ

17.10β

σε ελάσσονα

I^7 IV^4_3 VII^7 III^4_3 VI^7 II^4_3 V^7 I

3. Συγχορδίες με 9η

18.1

Musical notation for exercise 18.1. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature has one sharp (F#). The first measure shows a treble clef staff with a quarter note G4 and a bass clef staff with a whole note C4. The second measure shows a treble clef staff with a whole note chord (F#, A, C, E, G) and a bass clef staff with a whole note chord (C, F, A, C). The third measure shows a treble clef staff with a whole note chord (G, B, D, F, A) and a bass clef staff with a whole note chord (C, F, A, C). The fourth measure shows a treble clef staff with a whole note chord (F#, A, C, E, G) and a bass clef staff with a whole note chord (C, F, A, C). A double bar line is at the end.

I⁷ IV V⁹ I

19

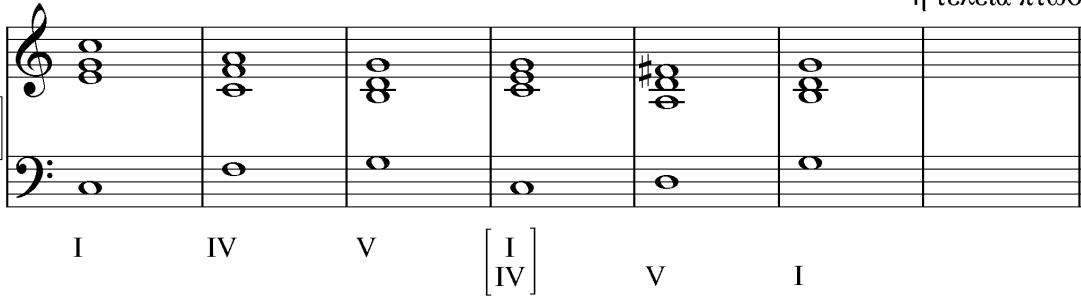
Musical notation for exercise 19. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature has one sharp (F#). The first measure shows a treble clef staff with a whole note chord (F#, A, C, E, G) and a bass clef staff with a whole note chord (C, F, A, C). The second measure shows a treble clef staff with a whole note chord (G, B, D, F, A) and a bass clef staff with a whole note chord (C, F, A, C). A double bar line is between the second and third measures. The third measure shows a treble clef staff with a whole note chord (F#, A, C, E, G) and a bass clef staff with a whole note chord (C, F, A, C). The fourth measure shows a treble clef staff with a whole note chord (G, B, D, F, A) and a bass clef staff with a whole note chord (C, F, A, C). The fifth measure shows a treble clef staff with a whole note chord (F#, A, C, E, G) and a bass clef staff with a whole note chord (C, F, A, C). A double bar line is at the end.

I⁷ V⁹ I⁷ V⁹

4. Μετατροπία (Διατονική, Χρωματική)

ακολουθεί
η τέλεια πτώση

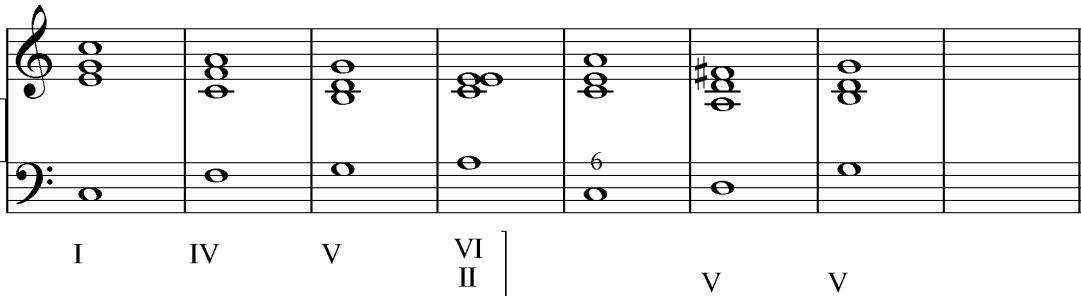
20.1

I IV V $\left[\begin{array}{c} I \\ IV \end{array} \right]$ V I

ακολουθεί
η τέλεια πτώση

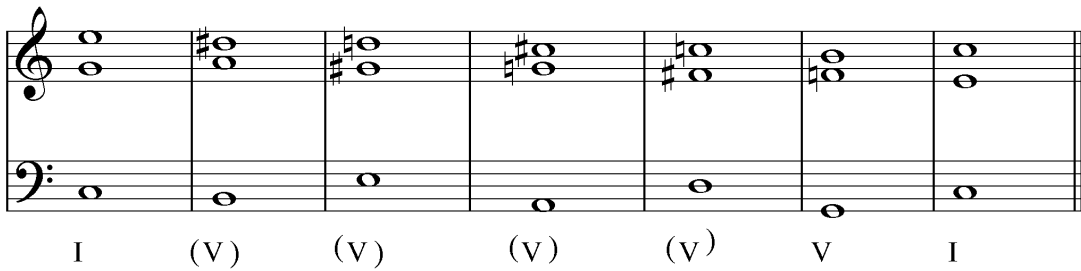
21.4

I IV V $\left. \begin{array}{c} VI \\ II \end{array} \right\}$ V V

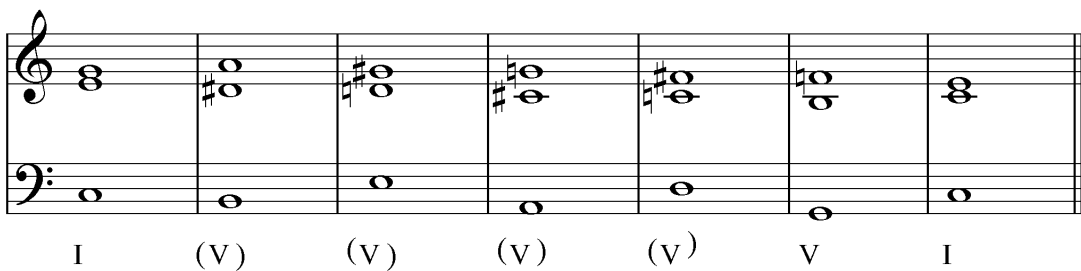
Χρωματική κάθοδος

22α

I (V) (V) (V) (V) V I

22β

I (V) (V) (V) (V) V I

Χρωματική άνοδος

23

Musical notation for exercise 23. The treble clef shows a sequence of chords: C major, C# major, D major, D# major, E major, and E# major. The bass clef shows a sequence of notes: C, C#, D, D#, E, and E#.

Musical notation for exercise 23, continuing from the previous block. The treble clef shows a sequence of chords: F# major, G major, G# major, A major, A# major, and B major. The bass clef shows a sequence of notes: F#, G, G#, A, A#, and B.

24

Musical notation for exercise 24. The treble clef shows a sequence of chords: C major, C# major, D major, D# major, E major, and E# major. The bass clef shows a sequence of notes: C, C#, D, D#, E, and E#.

VI V I VI V I VI V I VI V I VI V I

χρωματική με διαδοχή συγχορδιών σε διάστημα 3ης

25

Musical notation for exercise 25. The treble clef shows a sequence of chords: C major, C# major, D major, D# major, E major, and E# major. The bass clef shows a sequence of notes: C, C#, D, D#, E, and E#.

51. Ανιούσα και κατιούσα αλλοιώσις της 5ης στο μείζονα τρόπο

27α.1

I 5# IV V 5# I

27β.1

I IV V 5b I₃⁶

**5υ. Οι συγχορδίες αυξυμένης 6ης
(Ιταλική, Γερμανική, Γαλλική)**

η να προηγηθεί
η τονική σε β' αναστροφή

28α

I IV It V I₄ V
 6 6# 6 4 3#

28β

I IV Ger V I₄ V
 6 6# 5 6 4 3#

28γ

I IV Fr V I₄ V
 6 6# 4+ 3 6 4 3#

Και στο μείζονα τρόπο

(αλλά χτισμένες στην χαμηλομένη νι βαθμίδα της κλίμακας)

η να προηγηθεί
η τονική σε β' αναστροφή

28δ

I IV It V I₄ V
 6 6# 6 4

5ii. Η Ναπολιτάνικη

διάστημα 3ης ελαττωμένο

29.3

Musical notation for exercise 29.3. It consists of two staves (treble and bass clef) with four measures. The chords are: I (C major), II^b (F major), V (C major), and I (C major). A bracket above the second and third measures is labeled "διάστημα 3ης ελαττωμένο". The bass clef notes are: C, F^b, C, C.

I II^b V I

30.4

Musical notation for exercise 30.4. It consists of two staves (treble and bass clef) with four measures. The chords are: I (C major), II^b (F major), I⁶₄ (C major), V (C major), and I (C major). The bass clef notes are: C, F^b, C, C.

I II^b I⁶₄ V I

Ξένοι φθόγγοι

Καθυστέρηση

31.1

Musical notation for exercise 31.1. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains four chords: a triad of G4, B4, D5 (I), a triad of B4, D5, F#5 (IV), a triad of D5, F#5, A5 (V), and a triad of G4, B4, D5 (I). The bass staff contains four notes: G2, B1, D2, and G2. Fingering numbers 4 and 3 are written above the D2 and G2 notes respectively. Roman numerals I, IV, V, and I are written below the bass staff.

32.4

Musical notation for exercise 32.4. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains four chords: a triad of G4, B4, D5 (I), a triad of B4, D5, F#5 (ii⁶), a triad of D5, F#5, A5 (I⁶), and a triad of G4, B4, D5 (V). The bass staff contains four notes: G2, B1, D2, and G2. Fingering numbers 5, 4, 4, and 3 are written above the D2, B1, D2, and G2 notes respectively. Roman numerals I, ii⁶, I⁶, V, and I are written below the bass staff.

33.4

Musical notation for exercise 33.4. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains four chords: a triad of G4, B4, D5 (I), a triad of B4, D5, F#5 (IV), a triad of D5, F#5, A5 (I⁶), and a triad of G4, B4, D5 (V). The bass staff contains four notes: G2, B1, D2, and G2. Fingering numbers 5, 4, 4, and 3 are written above the D2, B1, D2, and G2 notes respectively. Roman numerals I, IV, I⁶, V, and I are written below the bass staff.

34.2

Musical notation for exercise 34.2. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff contains four chords: a triad of G4, B4, D5 (I), a triad of B4, D5, F#5 (ii⁴), a triad of D5, F#5, A5 (V), and a triad of G4, B4, D5 (I). The bass staff contains four notes: G2, B1, D2, and G2. Fingering numbers 2 and 6 are written above the D2 and G2 notes respectively. Roman numerals I, ii⁴, V, and I are written below the bass staff.

Επέρειαση

35.4

I ii⁶₃ I⁶ V I

36.1

I IV V I

Διαβατικός

37.2

I ii⁶₃ V⁷ I

Ποίκιλμα

38.2

I ii⁶₃ V⁷ I

39.2

I ii⁶₃ V I

Προήγηση

40.1

I IV V I

Εκφυγή

41.1

I ii₃⁶ I₄⁶ V I